Evaluatiebrief

Ridderkerk “poepschoon” juni 2011

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3

2. Probleemdefinitie 3

2.1 Ideologisch uitgangspunt 4

3. Beleidsnota “Ridderkerk poepschoon” 4

4. Genomen stappen 4

4.1. Coalitieakkoord 2010-2014 5

5. Afvalbakken 5

6. Losloopgebieden 6

7. Klachten meldingen 6

8. Wijkschouwen 7

9. Aanbevelingen voor een beter hondenbeleid 7

Gemeente Ridderkerk
Beheer en Uitvoering
Juni 2011

1 Inleiding

Al meer dan 20 jaar staat de overlast van hondenpoep op de politieke agenda. Ondanks alle inspanningen om tot een poepschoon Ridderkerk te komen blijven resultaten uit.

De gemeente Ridderkerk bemerkt nog (te veel) weerstand bij hondeneigenaren om hondenpoep te ruimen. “Waarom betalen we hondenbelasting?”. Velen zien dit als een vrijbrief om geen poep te ruimen. Sociale controle draagt daar nauwelijks aan bij. Elkaar er op aanspreken werkt vaak averechts. Verder vinden velen het een raar idee om hondenpoep te ruimen; generen ze zich ervoor?

De in 2009 vastgestelde APV regelgeving verplicht uitlaters van honden een ruimmiddel bij zich te dragen en hondenpoep te ruimen. Deze bepalingen gelden voor het grondgebied van Ridderkerk.
De coalitiepartners hebben in 2010 besloten om de hondenbelasting in een periode van vier jaar af te bouwen. In 2011 is de hondenbelasting met 25% gereduceerd.

Het vastgestelde beleid en de beperkte inzetbaarheid van financiën biedt weinig mogelijkheden om wijzigingen door te voeren. Vooral dient ingezet te worden op het beter aanbieden van de afvalbakken en verruimen van de losloopgebieden. Toezicht en communicatie blijven op hetzelfde peil. Verder wordt een klachtenkaart van de ontvangen klachten bijgehouden. Hier stemt toezicht vooral zijn controles op af.

Communicatie speelt vooral in op meldingen van overlast, waarbij hondenbezitters op hun plichten worden gewezen. Andere aandachtspunten zijn:
- Verbeterde positie van hondenbezitters door de afname van hondenbelasting
- Locale verbeteringen van losloopgebieden en geplaatste afvalbakken
- Meedoen aan hondencursussen

2 Probleemdefinitie

Hondenpoep is een grote ergernis onder de bewoners. Uit onderzoek van de woon- en leefomgeving is gebleken dat hondenpoep één van de drie grote ergernissen is.
De gemeente Ridderkerk wil dit probleem oplossen.
De gemeente Ridderkerk wil de ergernis wegnemen.

2.1 Ideologisch uitgangspunt

- De gemeente wil dat de hondenuitlaters de hondenpoep in de gehele gemeente ruimen;
- De gemeente wil dat het aantal klachten vermindert;
- De gemeente wil de hondenbelasting gefaseerd afschaffen;
- De gemeente wil geschikte losloopgebieden;
- De gemeente wil naleving van het aanlijngebod.

3. Beleidsnota “Ridderkerk Poepschoon”

In 2002 is na een maatschappelijke discussie de beleidsnota "Ridderkerk Poepschoon" met toelichtende overzichtskaart vastgesteld. De beleidsnotitie werd positief ervaren.
Belangrijkste uitgangspunten:

- er werden uitlaatstroken aangewezen en er kwamen meer losloopgebieden;
- de terreinen werden gemarkeerd met bordjes;
- buiten de aangewezen gebieden moest hondenpoep worden geruimd;
- er kwamen toezichturen voor controle (1/2 Fte);
- er werden ca. 80 afvalbakken geplaatst langs voetpaden;
- er kwamen wijkplattegronden en er ontstond meer aandacht voor communicatie.

Ondanks de keuze tot integrale aanpak nam het aantal klachten nauwelijks af. De raad was een evaluatie toegezegd. Eind 2007 adviseerde het college de raad te kiezen voor een integrale aanpak met ruimplicht buiten de aangewezen gebieden (uitlaatstroken en losloopgebieden).
De gemeenteraad verkoos het initiatiefvoorstel (wijziging APV) van Leefbaar Ridderkerk.
Het initiatiefvoorstel hield in dat houders van honden verplicht werden gesteld tot het dragen en tonen van een ruimmiddel bij het uitlaten van de hond.
Het “tonen” vereenvoudigt het controleren (controleren op draagplicht). Het dragen van een ruimmiddel is, zo werd gedacht, voor de hondenuitlater sneller een reden om hondenpoep te ruimen. Verder koos de raad voor een volledige ruimplicht in de gehele gemeente (binnen- en buitenstedelijk).

4. Genomen stappen

Na het besluit van de gemeenteraad zijn de volgende zaken uitgevoerd:

- de APV is gewijzigd (juni 2009);
- de geregistreerde hondenbezitters zijn via een brief van de wijziging op de hoogte gebracht en konden met een kaartje een ruimmiddel bij op diverse locaties afhalen. Er zijn ruim 2000 ruimmiddelen uitgereikt;

- in de Combinatie en op de Website is melding gemaakt de nieuwe aanpak;
- de brief leidde tot ongeveer 150 reacties van uiteenlopende aard;
- naar alle hondenbezitters die gereageerd hebben is een algemeen antwoord verstuurd waarin zo breed mogelijk op de reacties is ingegaan;
- in de Combinatie en op de site is een samenvatting van de reacties geplaatst;
- bordjes en andere voorzieningen bij bestaande uitlaatstroken zijn verwijderd;
- er is met enkele wijkoverleggen contact geweest in hoeverre meer afvalbakken en verbeterde losloopgebieden te realiseren zijn;
- de toezichthouders kregen ook bevoegdheid om te verbaliseren op loslopende honden.
- er is contact gezocht met het Natuur- en Recreatieschap in verband met de conflicterende schapsverordening;
- er is een plattegrond van Ridderkerk samengesteld met daarop de afvalbakken in het openbare gebied;
- financieel is een besparing ingesteld in het hondenbeleid (vervallen uitlaatstroken)

4.1 Coalitieakkoord 2010-2014

Het nieuwe coalitieakkoord voorziet in een gefaseerde afbouw van de hondenbelasting over een periode van 4 jaar, zonder hier doelen aan te verbinden. In 2011 is de belasting met een kwart verlaagd.

5. Afvalbakken

Uit overleg met enkele wijkoverleggen bleek dat op bepaalde locaties afvalbakken worden gemist. Dit geldt vooral bij de indertijd aangewezen uitlaatstroken. Hier kon hondenpoep immers blijven liggen, waardoor een afvalbak meestal ontbreekt. Het aantal uitlaatstroken over heel Ridderkerk bedroeg indertijd 40 stuks. Ook wenste men in enkele woonstraten een afvalbak. Alle wensen optellend dienen ongeveer 70 extra afvalbakken te worden geplaatst. In ongeveer de helft hiervan kan worden voorzien, door weinig gebruikte afvalbakken op deze locaties te plaatsen. Dit betekent dat nog 35 afvalbakken extra moeten worden aangeschaft en in het onderhoud moeten worden meegenomen.
Op dit moment staan 716 afvalbakken in het openbare gebied dat de gemeente beheert. De jaarlijkse onderhoudskosten (legen / vervangingen) bedraagt € 173.000,= (€ 237,=/afvalbak). Een uitbreiding met 35 afvalbakken betekent extra jaarlijkse lasten van € 8.250,=. Daarnaast is een eenmalige investering nodig van € 12.250,= (€ 350,=/bak en plaatsen).

Uit de ontvangen klachtenmeldingen over hondenpoep blijkt dat het wel/niet aanwezig zijn van afvalbakken beperkte invloed heeft op het ruimen. Veel hondenbezitters vinden ruimen gewoon vies en in sommige gevallen ook gênant. Verder vinden ze dat ze genoeg betalen om onder de verplichting uit te komen. Omdat het bijzonder lastig is overtreders op heterdaad te betrappen, nemen ze deze kans op de loop toe.
Bijgevoegd is een lijst van de verdeling van de afvalbakken over de gemeente. Deze is geactualiseerd aan de laatste inventarisatie van afvalbakken.

6. Losloopgebieden

Uit de contacten met enkele wijkoverleggen en hondenbezitters blijkt dat sommige losloopgebieden niet gunstig liggen of te klein zijn. In enkele gevallen zijn aanpassingen mogelijk. De kosten van deze aanpassingen zijn beperkt en kunnen uit het bestaande budget worden gefinancierd.
Voordat de aangepaste losloopgebieden worden vastgesteld, komen de voorstellen voor beoordeling ter sprake bij de betreffende wijkoverleggen.

7. Klachten meldingen

In diverse woongebieden van de gemeente klagen bewoners regelmatig over de overlast van hondenpoep. Soms klagen kinderen en scholen. Ook zijn er klachten over loslopende honden. Diverse locaties komen veelvuldig voor.
De klachten doen zich vooral voor in de grotere woonwijken. Uit de wijken Rijsoord en Oostendam worden weinig klachten ontvangen. Verder is het opmerkelijk dat overlast ook vaak in de omgeving van scholen voorkomt (wordt de hond meteen uitgelaten bij het brengen en halen van het kind?)
De klachten worden intern doorgemeld aan de toezichthouders om hier extra aandacht aan te besteden.
De toezichthouders constateren ter plaatse vaak vervuilingen. Tevens constateren ze dat de houder steeds een zakje bij zich heeft. Zodra de houder de aanwezigheid van een toezicht-houder bemerkt, wordt de poep geruimd. Uit gesprekjes maken de toezichthouders op dat betrokkene altijd ruimt en dat betrokkene de andere hondenuitlater de schuld van de vervuiling geeft. Verder verwijzen velen naar de hondenbelasting en vragen zich af waarom de gemeente niet ruimt.
Het voornemen is om een aantal keren in burger de plekken te bezoeken.

Het los laten lopen van honden buiten de losloopgebieden wordt beperkt geconstateerd en blijft vaak beperkt tot oude honden. "De eigenaar zou hiervoor in overleg met de dierenarts een vergunning moeten kunnen krijgen".

De toezichthouders ontvangen beperkte meldingen over afvalbakken.

De laatste twee jaar worden regelmatig stukjes in de Combinatie geplaatst over de ontvangen klachten. Sommige hondenbezitters stellen, zo blijkt uit enkele reacties, de negatieve meldingen niet op prijs (de gemeente is 'hondonvriendelijk'). Het frequent onder de aandacht brengen van klachten is een methode om hondenbezitters te wijzen op hun verplichting.

8. Wijkschouwen

De laatste 2 jaar betrekt de gemeente bewoners bij de wijkschouw. De schouw vindt op een aantal plaatsen in de wijk plaats. Er wordt geschouwd volgens het beeldkwaliteitplan. Opvallend is de overlast van hondenpoep bij de schouw niet negatief scoort.

Uit eerdere ervaringen met het plaatsen van vlaggetjes bij hondendrollen in grasstroken blijkt echter dat met gemak tientallen vlaggetjes kort bij elkaar te zetten zijn.

9. Aanbevelingen voor een beter hondenbeleid (wat kan wel / niet worden gedaan)

1. In 2014 is de hondenbelasting volledig afgebouwd, dit betekent dat er geen bestand van hondenbezitters meer is, zodat het rechtstreeks aanschrijven van hondenbezitters vervalt. Indirecte communicatie met deze positieve boodschap voor hondenbezitters dient meer aandacht te krijgen;
2. De APV wordt niet aangepast;
3. Uren jaarlijkse inzet toezicht blijft op een halve Fte. Deze uren worden vooral ingezet op meldingen. Een aantal keren wordt in burger controle uitgevoerd;
4. Eind 2012 zijn de losloopgebieden voor honden waar mogelijk aangepast. Hondenuitlaters die buiten deze gebieden de hond los laten lopen, krijgen een bekeuring. Hondenbezitters die om medische redenen hier niet aan kunnen voldoen (van hun zelf of de hond) krijgen een persoonsgebonden vrijverklaring;
5. Eind 2011 is de herverdeling van het aantal afvalbakken over de gemeente uitgevoerd. In 2012 wordt 35 extra afvalbakken in de gemeente geplaatst, om tot een goede spreiding van deze voorziening over de woon- en leefomgeving van de gemeente te komen. De kosten voor aanschaf en extra onderhoud worden gevonden binnen de beheerbegroting. Toezichthouders dienen er extra op toe te zien dat hondenbezitters ook daadwerkelijk van de afvalbakken gebruik gaan maken;

6. Waar veel aanbod van afval is worden afvalbakken met een groter volume toegepast; wanneer dit niet mogelijk is, wordt de leegfrequentie verhoogd (eenmaal per week extra)
7. gemeente blijft de hondeneigenaren aansporen / motiveren om de openbare ruimte schoon te houden van hondenpoep. De nadruk ligt daarbij op de directe omgeving van woningen, scholen, winkels, speelplaatsen en ruimten waar kinderen graag komen (informele speelruimten);
8. de gemeente spoort hondenbezitters aan om deel te nemen aan hondencursussen;
9. de gemeente houdt een klachtenkaart bij met meldingen van hondenpoep overlast;
10. de gemeentelijke Website vertoont vanaf zomer 2011 actuele kaarten van locaties met daarop de losloopgebieden;
11. de huidige regelgeving van het Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde wijkt af van de APV op het gebied van hondenbeleid. Het betreft de ruimplicht en verplicht dragen van een hulpmiddel voor het ruimen van hondenpoep. De gemeente streeft naar gelijkluidendheid eind 2012;
12. de gemeente overlegt jaarlijks (maand maart) met de hondenvereniging Ridderkerk en de Dierenbescherming over verbeteringen op het gebied van hondenbeleid.